

Zonder overlevings- en echtscheidingspensioenen zou de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen naar 50% stijgen

Omdat afgeleide pensioenrechten (overlevings- en echtscheidingspensioenen) overwegend ten goede komen aan gepensioneerde vrouwen, verkleinen ze de pensioenongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Zonder deze pensioenen zou de pensioenkloof bij de huidige generatie gepensioneerde mannen en vrouwen in België stijgen van 24% naar 50%. Dat blijkt uit een onderzoek van het Kenniscentrum Pensioenen op basis van data van 2017.

Genderpensioenkloof van 50% zonder afgeleide rechten

Het onderzoek toont dat vrouwelijke gepensioneerden een gemiddeld brutopensioen hebben van 1469 euro, tegenover 1920 euro bij mannen. De genderpensioen­kloof (het percentage waarmee het gemiddelde pensioen van vrouwen hoger of lager is dan dat van mannen) bedraagt dus 24%. Dat de kloof niet hoger ligt, is in belangrijke mate toe te schrijven aan het bestaan van de overlevings- en echtscheidingspensioenen, die overwegend ten goede komen aan gepensioneerde vrouwen. Zonder deze afgeleide pensioenrechten zou het gemiddelde pensioen van vrouwen slechts 963 euro bedragen, tegenover 1909 euro bij mannen. De pensioen­kloof zou dan 50% bedragen.

Het onderzoek toont verder dat het overlevingspensioen een veel grotere impact heeft dan het echtscheidingspensioen. Het niet uitkeren van de echtscheidingspensioenen zou de pensioen­kloof met slechts één procentpunt verhogen. Door het niet uitkeren van de overlevingspensioenen stijgt de pensioen­kloof daarentegen van 24% tot 49%. Het grotere belang van de overlevingspensioenen kent verschillende verklaringen. Er zijn ten eerste meer verweduwde (55%) dan gescheiden gepensioneerde vrouwen (14%). Ten tweede ontvangen meer verweduwde gepensioneerde vrouwen een overlevingspensioen (94%) dan dat gescheiden gepensioneerde vrouwen een echtscheidingspensioen ontvangen (60%). Ten derde ligt het gemiddelde bruto overlevingspensioen van vrouwen (1164 euro) heel wat hoger dan het gemiddelde echtscheidingspensioen van vrouwen (242 euro).

Pensioen­kloof van 73% bij de oudsten

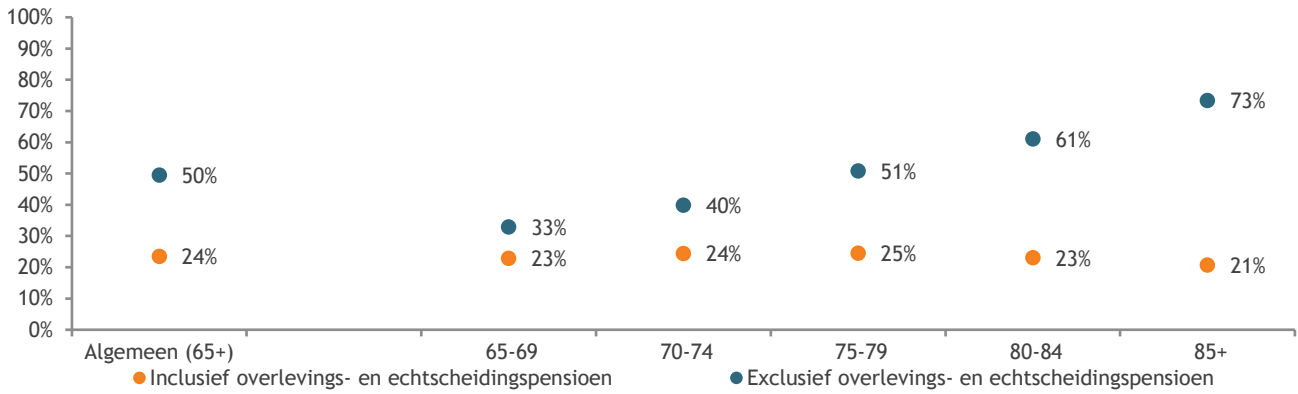
Ten slotte blijkt dat hoe ouder de gepensioneerde is, hoe groter de genderpensioen­kloof zou zijn, mochten de afgeleide rechten niet worden uitgekeerd. De pensioen­kloof met afgeleide rechten bedraagt 23% bij de leeftijdsgroep 65-

69 jaar en 21% bij de 85-plussers. Zonder overlevingspensioenen – zoals aangegeven hebben de echtscheidingspensioenen nauwelijks een impact – zou de kloof 33% bedragen in de jongere leeftijdsgroep en maar liefst 73% in de oudste groep. De impact van de overlevingspensioenen in deze oudste groep is groter dan in de jongere leeftijdsgroep door de lagere arbeidsparticipatie van oudere gepensioneerde vrouwen.

Karine Lalieux, minister van Pensioenen: *“Deze nieuwe studie toont de hardnekkige ongelijkheid aan tussen pensioenen van mannen en vrouwen. De situatie op de arbeidsmarkt in meer vrouwelijke sectoren maar ook de individuele en gezinskeuzes hebben een directe impact op de loopbaan en bijgevolg op de hoogte van het pensioen. Beschermingsmaatregelen blijven noodzakelijk opdat alle vrouwen zelf een waardig pensioen kunnen genieten. Ik ben er wel van overtuigd dat deze beschermingsmaatregelen niet meer louter van het huwelijk mogen afhangen. De modernisering van de gezinsdimensie van de pensioenen is een prioriteit. Er zijn tijdens deze legislatuur al grote stappen vooruit gezet. We zetten deze inspanningen in nauw overleg met de sociale partners verder.”*

David Clarinval, minister van Zelfstandigen: *“De loopbanen van deze vrouwen werden geconfronteerd met een glazen plafond dat veel sterker was dan het plafond dat nu nog bestaat. Dankzij de vele vorderingen op het gebied van vrouwenrechten en de veranderende samenleving werken vrouwen meer dan ooit tevoren, waardoor zij recht hebben op een eigen pensioen en minder gebruik hoeven te maken van afgeleide rechten zoals overlevingspensioenen. Deze verschillen tussen mannen en vrouwen moeten een van de prioriteiten van de regering blijven, met name door de strijd tegen de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt te intensiveren, omdat werk het mogelijk maakt eerlijke pensioenen te garanderen, omdat zij een afspiegeling zijn van de loopbaan.”*

De pensioenkloof (in procent) voor gepensioneerde mannen en vrouwen inclusief of exclusief overlevings- en echtscheidingspensioenen, algemeen en naar leeftijd

Raadpleeg de volledige publicatie van het Kenniscentrum Pensioenen op www.plan.be.

Het Kenniscentrum Pensioenen bestaat uit de Federale Pensioendienst, het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en het Federaal Planbureau in samenwerking met Sigedis.

De analyses zijn gebaseerd op steekproefgegevens over de wettelijke pensioenen van gepensioneerden in december 2017. De resultaten in dit rapport zijn een aanvulling op de cijfers die zijn terug te vinden in de 'Gender & Pensioen'-module op PensionStat.be.

Voor vragen over het rapport: Rik Vanhauteghem: +32 472 78 29 81, rvh@plan.be

Voor een interview met minister van Zelfstandigen, David Clarinval: Jonas Clottemans: +32 474 40 63 35, jonas.clottemans@clarinval.belgium.be

Voor een interview met minister van Pensioenen, Karine Lalieux: Delphine Van Bladel (+32 476 60 02 61, delphine.vanbladel@lalieux.fed.be) en Sam Van De Putte (+32 478 44 07 01, sam.vandeputte@lalieux.fed.be).